

Svar på skriftligt spörsmål SSS 249/2020 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att hjälpa företagsverksamheten att komma i gång efter coronaepidemin

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 249/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Sebastian Tynkkynen /saf:

Vilka åtgärder är regeringen beredd att utföra efter coronaepidemin för att så snabbt som möjligt normalisera företagsverksamheten efter att kristiden tar slut?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Kärnfrågorna i utvärderingen av krisens totala effekter gäller just nu särskilt tiden (längden på krisen och begränsningarna) och resiliensen (den ekonomiska och sociala hållbarheten, gemenskapernas fortsatta funktionsförmåga).

ANM och FM tillsatte den 30 mars 2020 en utredningsgrupp för att utarbeta en gemensam sakkunnigbedömning av coronakrisens konsekvenser och åtgärder för att begränsa skadorna på Finlands ekonomi och för att återföra Finland till hållbar tillväxt och hög sysselsättningsgrad samt hållbar offentlig ekonomi. Utredningsgruppens ordförande är Vesa Vihriälä, arbetslivsprofessor i ekonomi. Sakkunnigbedömningen ska i sin helhet vara klar senast den 1 maj 2020.

Statsrådets kansli tillsatte den 8 april 2020 en beredningsgrupp vars uppgift är att innan den 1 maj 2020 rapportera om åtgärder för att begränsa det omedelbara krisskedets ekonomiska och sociala skador och om hur vi kan lösgöra oss från de nu beslutade åtgärderna i rätt tid. Beredningsgruppen rapporterar även senast den 31 maj 2020 om åtgärder för efterbehandlingen och om hur dessa bereds för samhällets olika sektorer. Beredningsgruppens sammansättning består av ministeriernas kanslichefer och ordförande är Martti Hetemäki (FM) och viceordförande är Kirsi Varhila (SHM). Beredningsgruppens operativa stöd är sekretariatet som består av ministerierna. Som stöd för beredningsgruppen tillsattes en vetenskaplig panel dit vi bjuder in forskare och sakkunniga inom olika kompetensområden, såsom socialpolitik, utbildningspolitik och ekonomipolitik samt miljö- och klimatvetenskaper. Underarbetsgruppen bestående av representanter för arbetsmarknadsorganisationerna (SAK, Akava, STTK, EK, Finlands företagare, Kommunarbetsgivaren) kan ge beredningsgruppen förslag till eftervård av krisen och till åtgärder för återuppbyggandet och beredningen av dessa inom samhällets olika sektorer.

Ett plötsligt stopp på efterfrågan har inom flera företag lett till snabba likviditetssvårigheter och därför är det viktigt att den offentliga sektorns stödåtgärder i första hand betonat förbättringen av företagens finansiella ställning. Som svar på den akuta coronakrisen förberedde regeringen ett stödpaket på cirka 15 miljarder för företagen:

- 10 miljarder euro inhemsk tilläggsfinansiering till företagen främst via Finnveras borgen.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 249/2020 rd

- 800 miljoner euro i understödsformad finansiering och 300 miljoner euros bevilningsfullmakt till lån beviljade av Business Finland (nytt FUI-lån för behärskning av ändrings-situationen). Business Finlands tjänster är avsedda för små och medelstora företag verksamma i Finland och som sysselsätter 6–250 personer och för midcap-företag som sysselsätter fler än 250 personer med en omsättning på under 300 miljoner i året.
- 400 miljoner euros finansiering i understödsform via NTM-centralerna. NTM-centralerna kan stöda småföretag som blivit lidande av coronaviruset och som sysselsätter högst fem personer inkl. företagaren.
- 250 miljoner euro i stöd till egenföretagare via kommunerna.
- 150 miljoner euro som stöd via Tesis nya stabilitetsfinansieringsprogram.

Aktörerna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde bygger med sina tjänster och instrument en bro för företagen för att komma över coronasituationen. Statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp erbjuder företagen mångsidiga finansieringslösningar även för tiden efter coronaviruset för att utveckla företagets verksamhet och för internationalisering. Finnvera kan finansiera inte bara ny företagsverksamhet utan även företagets investeringar, tillväxt, internationalisering och ägarbyten. Statens kapitalinvesteringsbolag Tesi och Business Finland Venture Capital Oy förbättrar å sin del tillgången till företagets lån på villkor för eget kapital både för startupföretag och för tillväxtföretag. Tesi tog i april i bruk ett nytt stabilitetsfinansieringsprogram (150 miljoner euro) som tillsammans med privata investerare stärker finansieringspositionen för företag utanför den nuvarande portföljen. Investeringarna riktas till medelstora företag som på grund av coronaviruset hamnat i plötsliga och tillfälliga svårigheter. Vid sidan av detta erbjuder Europeiska investeringsbankgruppen och EU:s finansieringsinstrument finländska finansiärer och företag tilläggsfinansiering och riskfördelning. Tesi har inlett förhandlingarna med Europeiska investeringsbanken om tilläggskapitalisering av det nuvarande programmet för direktinvesteringar. Även Finnvera har lämnat in en ansökan till Europeiska investeringsfonden om en betydande utvidgning av COSME garantiprogrammet för små och medelstora företag.

NTM-centralerna beviljar finansiering för investerings- och utvecklingsprojekt som stärker företagets konkurrenskraft på lång sikt och erbjuder sakkunnigtjänster för utveckling och förnyande av affärsverksamheten. Business Finlands och hela nätverket Team Finlands tjänster och finansieringsmöjligheter stödjer och delar risken i utvecklingen av företagets nya lösningar och deras internationalisering.

Epidemin kommer att förändra världsekonomin strukturer och värdekedjornas funktioner. Det är viktigt att de finländska företagen satsar på sin internationella affärsverksamhet och på att utveckla sina distributionsnätverk mer aktivt och greppar nya marknadsmöjligheter. Business Finlands internationella nätverk kan hjälpa företagen med detta och har redan börjat identifiera nya marknadsmöjligheter för att finländska företag ska kunna utnyttja dessa då krisen släpper. Företagen kan få stöd även för att identifiera nya kundbehov efter coronaepidemin och för att återupp-

Svar på skriftligt spörsmål SSS 249/2020 rd

leva och utveckla sina distributionsnätverk. Genom att utnyttja stora finländska och internationella lokomotivföretags nätverk strävar man efter att sammanställa större helhetsutbud där de små och medelstora företagens teknologier och lösningar finns med. Potential kan särskilt ses i den hållbara utvecklingen mål och i lösningen av stora globala utmaningar, såsom inom hälsotekniken och exporten av koldioxidsnåla lösningar. Målet är att rikta den offentliga FUI- och tillväxtfinansieringen till dessa efter coronakrisåtgärderna. Utöver inhemsk export och FUI-finansiering ökar man samarbetet mellan offentliga aktörer för att utnyttja EU- och internationell finansiering som stöd för de finländska företagens internationaliseringsförsök.

Programmet för export och internationell tillväxt som ingår i regeringsprogrammet, samt företagstrategin som håller på att utarbetas (koordinerat av ANM) stödjer företagen med att ta sig ur coronasituationen. I företagstrategin samlas åtgärder och linjer för att förbättra företagarmiljöns funktionalitet och lönsamhet.

Finlands konkurrensförmåga och välfärd bygger på starkt kunnande samt forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten. Mångsidigare näringslivsstruktur samt förbättrad produktivitetsutveckling är innovationspolitikens viktigaste mål på lång sikt som även är förutsättningar för tillväxt efter pandemikrisen. Arbets- och näringsministeriet samt undervisnings- och kulturministeriet förbereder i samarbete med övriga ministerier och intressentgrupper en nationell vägkarta för att höja FUI-satsningarna på tillväxtspåret och för att utveckla Finland till en internationellt lockande innovations- och försöksmiljö. Genom vägkartans åtgärder förbättras den finländska FUI-miljöns globala attraktionskraft och uppmuntras till ökade FUI-investeringar i Finland.

Helsingfors den 27 april 2020

Näringsminister Mika Lintilä